

GER EENENS:

ZONDER KICKS IS HET LEVEN NIKS

TEKST MARIËTTE BAKS | FOTO'S ERIK DE BROUWER

Ger Eenens staat met zijn 'Ger Eenens Collection' in de lijst van honderd belangrijkste levende Nederlandse kunstverzamelaars. Daarnaast is Ger Eenens partner van het Zwitserse bedrijf Geobruigg, wereldwijd marktleider in het beschermen van mens en infrastructuur tegen natuurgevaar.

We praten met Ger Eenens in Museum Het Rembrandthuis in Amsterdam. Deze locatie heeft hij gekozen ter ere van 350 jaar Rembrandt. En het schilderij 'Rebekka en Eliziër bij de put' van pre-Rembrandtist Jan Tegnagel hangt er, één van de werken van de Ger Eenens Collection. Deze bestaat uit circa 300 kunstwerken die voor het merendeel zijn uitgeleend aan musea en tentoonstellingen. De collectie beslaat een verzamelperiode van 30.000 jaar en omvat onder meer sculpturen uit Azië, Oceanië, oude en hedendaagse schilderkunst, meubels, boeken en hedendaagse kunst. De objecten bevinden zich in toonaangevende musea zoals het Victoria & Albert Museum in Londen, National Galleries of Scotland in Edinburgh, Musée d'Orsay in Parijs, Museum Het Rembrandthuis, het Rijksmuseum, Boijmans van Beuningen, het Wereldmuseum in Rotterdam, het Bonnefantenmuseum in Maastricht, et cetera. Daarnaast werkt hij mee aan tentoonstellingen, publicaties en onderzoek over heel de wereld.

Chemie

Het klinkt misschien niet logisch: kunst kopen om het direct weer uit te lenen. Maar als je met Limburger Ger Eenens praat, is het ineens volstrekt vanzelfsprekend: "Ik leen geen kunst uit die in een museumdepot wordt opgeslagen. Het moet wel te zien zijn. En dáárom koop ik het: mensen moeten het kunnen zien in een museum. Dat vind ik belangrijk, en voor kinderen is het heel leerzaam. Kinderen moeten echt regelmatig naar een museum vind ik." Op de vraag hoe hij is begonnen met het verzamelen van kunst, antwoordt hij retorisch: "Wat is kunst?" Hij vindt dat iedereen dat voor zichzelf moet bepalen, want wat de één mooi vindt, vindt de ander misschien lelijk. Het gaat om de chemie tussen aanschouwer en het object. Het doet iets met je of niet. Eigenlijk is hij in die wereld een vreemde eend in de bijt: hij heeft geen enkele kunstopleiding of iets wat daar op lijkt, alle kennis heeft hij zichzelf eigen gemaakt – gewoon uit pure interesse – en alles zelf bij elkaar verdiend. "Met de handjes", zegt hij. Hij is op zijn vijftiende begonnen met werken en heeft inderdaad altijd fysiek werk gedaan, met de handjes dus.

Absurde bedragen

Als Ger op een mooi werk stuit, bedenkt hij meteen in welk museum het tentoongesteld zou kunnen worden. Dit is overigens niet eenvoudig, want er gelden strenge regels voor musea voor wat betreft particuliere bruiklenen, kwaliteit en herkomst. Vormgevers en de beschikbare ruimte spelen ook een grote rol, net als de relatie met de besluitnemers, directie en conservatoren. Gelukkig heeft hij met diverse internationale musea goed persoonlijk contact. De recente prijsontwikkelingen, waarbij volgens Ger absurde bedragen worden betaald voor kunstwerken, vindt hij nauwelijks acceptabel. "Meer dan een half miljard dollar voor een schilderij, dat is toch idiotie? Ik ben een man van de natuur, en ik roep al jaren dat de zeespiegel stijgt en de poolkappen smelten. De aandacht voor onze directe leefomgeving is veel belangrijker, ik zou liever zien dat

IK HEB ALLES ZELF BIJ ELKAAR VERDIEND

die vijfhonderd miljoen daarheen gingen. In de hedendaagse kunstwereld speelt marketing en hebberigheid van de rijken een grote rol, dat bepaalt de prijs. Iets waar nu veel geld voor wordt betaald, hoeft over een paar jaar niet nog steeds zoveel waard te zijn. Die prijzengekte zie je vaak bij hedendaagse kunst; de kunstenaar is dan even een hype. Maar kunst is geen financiële investering. De markt volgt de economie en de mode van dat moment. Bij een eventuele aankoop geldt dan ook: kijk goed, doe onderzoek naar conditie en prijzen in de handel – let niet op de veilingprijzen – en laat je adviseren door een betrouwbare specialist als je de kennis zelf niet hebt. Jij bepaalt de prijs, niet de verkoper. Vind je het nog steeds mooi en verantwoord, dan kun je het met een gerust hart kopen en wellicht ooit verkopen. En nog belangrijker: ervan genieten!"

Jeugdsentiment

Even terug naar hoe Ger begon met zijn verzameling. Zijn vader was boswachter op het kasteel in het Limburgse Horn, en als klein jochie was Ger veel buiten. "Als je opgroeit in de natuur leer je goed kijken.

Dan zie je de schoonheid van de dingen om je heen, zeker als je let op alle details, zoals ik deed. Zo heb ik spelenderwijs geleerd wat ik mooi vond, en zo keek ik ook altijd naar alles in het kasteel waar ik vaak speelde. Dat was prachtig ingericht met schilderijen en oude meubels." Het schilderij 'Rebekka en Eliziër bij de put' hing in de salon waar Ger als kind tijdens de nieuwjaarsborrel altijd moest wachten als de gravin een Vermoutje ging halen. Hij kon tijdens dat wachten gemakkelijk verdwalen in dat schilderij. Later, toen de gravin overleden was en het verkocht bleek, ging Ger meteen op zoek naar dat schilderij uit zijn jeugd. Op zijn 22e kocht hij het van een kunsthandelaar. Nu hangt het in het voorhuis in Museum Het Rembrandthuis in Amsterdam en kan iedereen ervan genieten, precies zoals zijn bedoeling is met kunst.

'Rebekka en Eliziër bij de put' was overigens niet het eerste object van Ger, want het verzamelen begon eigenlijk al in zijn vroege jeugd. "Wij deden vaak klusjes op het kasteel: hout hakken, in de tuin werken, onderhoudswerk, noem maar op. Daar hoefde ik nooit geld voor, ik had liever een mooi object uit het kasteel. Ik had geen idee van de waarde van de spullen die er stonden, en daar hield ik mij ook niet mee bezig. Als ik iets interessant en mooi vond dan vroeg ik of ik het mocht hebben." Zo was Ger als jong ventje ook gefascineerd door de reisjournaals uit de zestiende eeuw die in de bibliotheek in de torenkamer stonden. Hij restaureerde er een aantal eigenhandig toen deze waterschade bleken te hebben. "Ik droogde de pagina's voorzichtig en bond ze daarna weer bij elkaar. De gravin vertrouwde mij die spullen wel toe. En al lezende in de reisjournaals wist ik dat ik dat ook wilde: reizen. De wereld was veel groter dan Horn, en die wilde ik graag ontdekken."

Slangenbeet

Op de lagere school waren de schoolbanken een straf: de wereld buiten lonkte. Ger verliet op zijn vijftiende school en begon zijn avonturen. Hij kwam terecht in de zeevaart en rolde van het ene werk in het andere: hij bouwde mee aan spoorlijnen in Afrika, legde pijpleidingen aan in het Midden-Oosten en werkte als houthakker in Frankrijk. "Mijn moeder las wel in de krant hoe het met me ging, want ik was geregeld betrokken bij projecten die de media haalden.

REMBRANDTHUIS.NL

Dat waren dan wel wereldwijde avontuurlijke projecten zoals de Worldcup Offroad motorraces, expedities naar de noord- en zuidpool en klimexpedities in de Himalaya's." Gaandeweg specialiseerde Ger zich als lawinebeveiliging, en inmiddels is hij partner van de wereldwijde marktleider op dat gebied, Geobruug in Zwitserland. "Als wij worden ingeschakeld is er al sprake van een gevaarlijke situatie. Wij ontwerpen, fabriceren en plaatsen speciale staalconstructies met hoogwaardig staalnet om mens en

infrastructuur te beschermen tegen sneeuwsteenlawines, tegen natuurgevaar dus." De constructies van Geobruug worden over heel de wereld ook gebruikt bij het beveiligen van Formule 1-circuits, bouwprojecten, gevangenissen, industrie en tunnel- en mijnbouw. Het werk is niet zonder gevaar: vorig jaar werd Ger door een steenlawine meegesleurd en onder de stenen bedolven. Hij had het geluk dit te overleven. Hij zucht: "Als je niet meer zo jong bent duurt het net wat langer voordat alles aan je lijf weer goed werkt."

Hij is 59. Daar kwam ook een slangenbeet bij die hij vorig jaar tijdens zijn werk in de Pyreneeën op liep. "Ik wist niet wat voor een slang het was, dus ik kon niet het juiste tegengif krijgen. Volgens de artsen duurt het een jaar voordat het gif uit je lijf is", zegt hij terwijl hij over zijn blijkbaar pijnlijke schouder wrijft. Maar: "Zonder kicks is het leven niks." Echt klagen zal hij niet doen.